

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Ötvenéves példányok 5 kr.
 Nagyból példányok, mint azelőtt több
 ismételték, alka szerint a leg-
 olcsóbb árért.
 Bélyegdíj: minden beiktatásnál
 30 kr.
 Nyilatkozat megjelölésére öt-
 hasas sorra 15 kr.
 Névszerű bejelentésnél beiktatott ké-
 iratok nem vesznek tekintetbe. — Úgy
 eseten kérték semmiséget vissza.

Előfizetési felhívás.

A „DEBRECZEN” a jövő fél-
 évben is folytatja pályáját.
 Iránya marad az, ami most.
 Hangzatos ígéretek helyett csak
 azon észinte jókora munkát s szán-
 dedunkat jelentjük ki, hogy lapunk
 értékesítésére folyvást mindent elkö-
 vetünk; s ez elvárunk többet adni,
 mint igérni!

Eredeti távirataink, ér-
 dekes tárcák, gazdag ujd-
 onosság rovatunk, a társadalmi
 és politikai mozgalmak kellő
 megfigyelése s gyors feldolgozása
 mellett, újabb erőket csatlakozása
 — reméljük, — lehetővé teszük, hogy,
 a közérdek iránti kötelemünknek
 még jobban megfeleljünk, mint
 azt eddigre a lap korlátolt anyagi
 viszonyai mellett tehetők!

Ha előfizetők száma ez-
 után is oly fokozatos arány-
 ban növekszik, miut azt eleül
 fogva tapasztalni szerencsénk volt:
 E jó eredmény mindenestre a
 lap becsének emelésére fog szol-
 gálni!

Azért is kérjük a t. cz. közönség
 pártolását!

Az előfizetési díjak a lap
 élén vannak feljegyezve!

Az ellenzék az első napokon csatát vesztett.

Előre képzeltük, mily óriási diadal-
 érzetet kelt a jobboldaliak a győri
 és pozsonyi győzelmeket; mennyi válto-
 zékban adták tudtára hűveknek a diadal-
 sikkeret; mennyire tele kiabálják az el-
 lenzék tüleit a veszteség haragjától, ha
 egy életlen lármájokkal elvegyék bá-
 torágukat!

Igaz, az első csatavesztés a katonára
 is leverő hatással szokott lenni.
 De az is igaz, hogy vereség után
 annál jobban összeszedi erejét minden
 jóra való harcos. akiben csak tetterő
 van!

S a vezérek, okulva a hibákon, sok-
 kal körültekintőbben, sokkal figyelme-
 sebben intézik a jövő csatákat; s tel-
 használják az ellentel elbizakodását, rend-
 beszédiket; jobban felosztják a
 szerepeket; felhasználják az erőt, az
 erélyt, a kitartást, a hűzereket, a sza-
 badság ügye iránti lelkésed harcizőntő
 fegyveret; s úgy vezeték csatába sere-
 geiket!

Ha minden első csatavesztéssel el-
 dőlné a harc végkimenetele; úgy a dia-
 dal monoplónusainak mindig a nyers
 erőre támaszkodó többség.

Mi lett volna akkor az amerikai ál-
 lamoktól, ha Washington az első csata-
 vesztésre megadja magát? Bizonyosan
 most sem volna szabad és független az
 amerikai köztársaság!

Hát az 1848-49 ki nagy nemzeti
 önvédelmi harcunk hogy fejlődött volna
 ki, ha a rendes katonaság ellenében vi-

Előfizetési felhívás.

vott első csaták után kiadott volna a
 nemzetből a honzserelem lángja?
 Bizonny nem lett volna Ausztria oly
 vége szükségére kényyszerítve, hogy még
 egy óriást hívjon maga mellé segítségül
 Magyarország ellen; nem következett
 volna be azon állapot Ausztriára, misze-
 riát — a végdiadal után — biavást el-
 mondhatna, hogy még egy ily győzelem
 s veszve lessek menthetetlenül!

A győri, pozsonyi győzelemhez és a ne-
 tán asztán követeksköz még azt is kell
 tudni, hogy a kormányt legelőször
 harcosait bocsátotta az „első csatákba”;
 mert a legelső követválasztásokat késő-
 akára oly helyeken — s részben Bécs
 közelében — tűzette ki, a hol biztos
 győzelemre számíthatott; hogy így első
 diadalával megrémítse az ellenséket!

De azért még jókor lesz örülnök.
 Korántsem az első nyereségök-
 nek hatása az ellenzékre, a mit gondol-
 tak, t. i. az elcsüggedés; hanem sokkal
 inkább azt fogja az eredményeni, amit
 nem vártak; tudniillik: az ellenzék ott
 is összeszedi hűveit, a hol eddig lazán
 viselte magát; ott is kifejtendi erejét,
 ahol még a közönyösség tartotta meg-
 kötte a tevékenységet!

Annál fogva, az ellenzék bátran tö-
 mörüljön a zászló alá, melyet eddig is
 búszkél lobogtatott.

Minden egyén, minden ellenzéki párt
 fejtesse ki erejét, tevékenységét; mindenki
 teljesítse kötelességét, amit elveinek győ-
 zelmére juttatása végett a haza tőle mel-
 tán megvárhat!

A kormányt többsége eddigéle
 sem volt igazi; csak mesterkélten uton-
 tartották ten azt; mert az számokkal
 volt kimutatva, hogy az 1869-ik évben
 is az egész országban nagyobb volt az
 ellenzéki választók száma, mint a jobb-
 oldalé! De természetesen, a hatalom
 jobban felhasználhatta erejét ezer meg-
 ezer titkos és nyilvános eszközökkel; s
 féltérőszakkal is kényyszerítette a töle
 függő elemeket a csatába; s így a kö-
 meg végre látogat diadal adott számára!

Tehát összetartás, elvesség és foly-
 tonos tevékenység legyen jelszavunk!

Sem elbizakodni nem szabad, sem
 a közönyösségnek adni magunkat.
 Ébren kell lennünk, hogy az óriási
 külfatalommal, s erésusi kincsekkel ren-
 delkező kormányt ellenében fentart-
 suk magunkat, erősítsük, edzük karjain-
 kat, a diadalra készülvén.

A jelszó: hazánk függetlenségének,
 önállóságának, szabadságának kivívása,
 — melyek mindnagyon veszélyben fo-
 rognak a jobboldal Bécs felé néző poli-
 tikájá által!

Az első csatavesztések tehát legyenek
 újabb jelek arra, hogy legyünk vigyá-
 zók, szemesek, tevékenyek, lankadatla-
 nok, fáradhatlanok erők kijelítésében!

Igy biztosítjuk a győzelmet el-
 veinknek!

A csin csakugyan használt Pozsonyban,
 tudjuk, hogy a választókerületet az eddigi ter-
 letől elütöleg, megváltoztatták. Természe-
 tes, az első csaták, hogy az ellenzék
 kett megoszlassák. E terv sikerült is.
 Ez ennek lehet tulajdoni, hogy tegnap Po-
 zsonyban Lónyay Menyhért Horn ellenében,
 s Szilágyi, Jókai ellenében országgyűlési
 képviselőknek megválasztottak!

Képviselőválasztás holnap Egerben és Baján lesz.

Mindkét helyen biztos — az el-
 lenzék győzelem.

Baloldali elvtársainknak az ország
 összes választókerületében. Pártunk nagy
 eszen intézkedését, hogy ott, a hol a jobboldal
 ellen nemzetgyűlési képviselőt lépnek fel, ha azok
 a haza integritásának fenntartását programja-
 iukban hangsúlyozták, pártfőnök által győzelm-
 tásnak; s azinté helyrehozta az intézködé-
 ket is, hogy a baloldali arányai a választók
 alkalmával a jobboldal ellen egyesüljenek. En-
 zedőgyva felhívjuk az országban levő összes
 pártfőnököt, hogy a későbbi választások alk-
 kalmával ezen elvet szorosan megtartsák, s
 szívesre a pártunkat közepe felmerülő ellen-
 szavakat, egyedül a nagy országot a jobboldal
 megbuktatásáért tarták szem előtt, Pest, 1872.
 június 12-án. A baloldali országos
 végrehajtó bizottság. Utóirat. Fel-
 hatalmazunk a vidéki pártbizottságokat, hogy
 ha szükségét látják, ezen felhívásunkat után-
 nyomtatva, elvtársainknak szélesebb körben is
 tudomására juttassák.

A határosvédelem és a csajkások
 kerületének polgárosítása érdekében már meg-
 jelent a négy királyi leirat, melyben a módo-
 szék elrendelték, melyek által a nagy munka
 véghez viendő.

Az ország ellenzéki választóhoz. Pol-
 gárokat! A nép csak a választások által gyako-
 rohat befolyást a törvényhozás menetére. A
 későbbi választások pedig a haza jövője
 függ. A ki tehát rosszul választ, vagy nem is
 érvényesíti választó jogát, az megrontja saját
 érdekeit s bünt követ el hazájá ellen. Polgá-
 raim! Az ország különböző vidékeiből vett tu-
 rósk! Az ország különböző vidékeiből küszö-
 dösítáinak szerint pártunk a győzelem küszö-
 bét áll. Csak buzgósság, tevékenység, kitartás
 kell, daczár az ellenpart minden erőszakszo-
 dasának. Ne mulasztótok el tehát gyakorolni
 szavazati jogaitokat sehol se, legyetek a rend-
 szék és a választási szabadságok őrei min-
 denütt. Eljen a haza! — Pest, 1872. jun. 12.
 A baloldali országos végrehajtó
 bizottság.

A királyi udvartartás költségeinek
 egy millióval felemelése iránt az osztrák kor-
 mány tjavaslatot adott be a képviselő házhöz,
 így lenne a kiadás 4,650,000 ft.

Hirdetési adó. Ausztria csak halad,
 mi pedig maradunk; ott a képviselőház p. u.
 bizottsága elfogadta azon tjavaslatot, hogy az
 időszaki iratokban való hirdetések után fizetett
 díjak a jövő évtől fogva megszüntessenek.

2105 választó iratott Bécs, de csak közül 350 ellenzéki polgár kihagyott.

Egyébiránt más bajnak is kell ott lenni,
 mert az ellenzék teljesen visszavonult a választó-
 tástól. Es pedig nem történhetett ok nélkül.
 Az ellenzék, midőn a választásban nem
 vett részt, egyáltalán óvást jelentett be. Az
 óras indokait még nem ismerjük, s így azok
 felől határozott véleményünk nem is mondhatunk.
 Annyi bizonyos, hogy nem becsülhet-
 esekönkel kellett a baloldaliakat — az ottani
 többséget — oda kényyszeríteni, hogy egészen
 lemondjanak a küzdelemlről.

Es a jobboldal e kerületi nyereségnek
 tekintni, s az itt elért eredmény rá néve
 győzelem.

Nem irigyeljük az ily nyereséget, s nem
 kívánkosunk az ily győzelemre.
 Győrmegének még két kerülete van, s
 mindkétben a jobboldal győzött.

Itt nem változott semmi a dolog. Régeb-
 is így volt.

De vigasztaló pártunkra néve az, hogy
 küzdelem nélkül egyik sem nyerte el a kép-
 viselői pálmát.

Igy folyt le a választások első napja.
 A tényleges győzelem a jobboldalé, de az erkölcsi
 a miénk.

Azért csak kitérés! Az igaz ügynek
 előbb-utóbb győzni kell.

Vessük meg az alattomos fondorlatokat,
 melyek által amott a másik oldalon a győzelem
 mindent árón ki akarják csikarni.
 Legyünk ébren!

De a becsület árán soha se kívánjuk a
 diadalt!

A ministerek Kolozsvárt. Jobbol-
 dali lapjaink dicőseket zengedeztek a három
 miniszter kolozsvári fogadtatásáról. Volt oly
 lap, mely azt mondta, hogy a fejedelmek korá-
 ban sem esett oly fényes fogadtatás, mint a
 Lónyayaké. E közleményekből egyet-
 len egy árva szó sem igaz. A „Magyar Pol-
 gár” a valónak ily aljas elterítése ellenében
 apellál magára Lónyayra és társaira, s telte-
 szíri ölölk, hogy az ily hazugságokat megve-
 nyázekről. Azonban igen természetesen, hogy e
 3 „amameluk gráciák” nem fogadtatásuk meg-
 ott sem valami fejedelmi fényvel. Ugyan Lónyay,
 és társai csak egy Pauler, egy Husza Lejós,
 és a mai Lónyay mellett, kivált annak oda —
 ezek váradi pápista papokat, kivált annak oda —
 királyi egyetemen csinálták? — E korteskom-
 pániát egyébiránt mind a három áron tisztelni
 akarták ott némelyek. Ugyan mi-
 10) — 20 kr-ért fogadtak össze az elju-
 szókat és iaktárvivőket. Igen, este fáklyame-
 net tartott volna, de az éjz nem tűrhette
 el, s megeresztés csatornát. Kivilgítás „ren-
 deltetet” el, — ez is tény, — hat máza
 fagyru és gyertya esztatott ki. És ki is vilá-
 gított gr. Péchy Mano kir. biztós. De a többi
 háztulajdonos — nyugodt a sütemen. Egyéb-
 iránt megjegyeztük, hogy Lónyayék semmit
 sem tettek azon ügyben, miért oda mentek, t.
 i. az egyetem érdekében. No de nekik is elebb
 való a — korcskedés.

A tanácsokat Pejacsevica horvát mi- nister nyitá meg, mint mondják, a királyi le- irat közbélyben hangon van tartva.

Mint fogtak alakulni a horvátügyek: az
 már a közeljövő tük.

Annyi tény, ha a virilitást többségre-
 táruk esetében önkénykednek: a nemzeti kö-
 véleménynek eszéknek ellene, mely a vála-
 sásknál az ellenzék részére nyitvánul.

Azért itt csak egy ut lehet jó: az eszé-
 lyesség.

Révész Bálint „superintendens-
 hes” Török-Szent-Miklóról a „mezővári
 kerület deákparti követjelölője Polgár
 József nyilt levelet intéz a „Pesti Napló” csi-
 tőrök-fennelti számában, azon jognál fogva,
 hogy 8 évig együtt tanultak, s Révész neki
 superintendens.

Senkitől sem vitathatók el a jogot, hogy
 bárkies is intézhet nyilt levelet, de azt
 megkövetelheti mindenki, hogy a saját utján
 ne beszéljen neki — badar dolgokat.

Polgár József feleleveníti az ifjúkori ba-
 rátságát, s a levél ezen része előtt tiszteltet
 meghajlunk, s ez egy is csak kettőjükre taro-
 zik. De a nyilt levél még más is tartalmaz,
 a mennyiben az hírlapi csikát, jogot érünk
 magunkban ahöz — és ez csak e szempontból
 — szólani.

Polgár urnak az fáj, hogy az ő politikai
 elvei iránt csak a protestások nem viseltek
 rökönvsenval, s ezek közt a papok sem.
 Ő tehát ezt panaszolja Révésznek,
 mint „püspöknek”.

Furcsa felfogása van a „mezővári deák-
 párti képviselő” urnak egy ref. püspök
 állásáról. Valóságos jobboldali gondolkodás.
 Mit tartozik a mezővári kerület polgá-
 raimnak politikai érzülete egy pü-
 spökre?

Húszan a szabadság és függetlenség öm-
 zetlen hűvei a kath. főpapokat ezen azért os-
 roltok, hogy nem gyakoroljanak nyomást a
 polgárköri politikai meggyőződésére. És me-
 Polgár ur azt egy ref. püspököt kívánva!

Vagy ezt gondolja, hogy egy ref. püspök,
 és épen Révész tudna odáig menni, hogy hi-
 vatali fennségénél fogva másokra erőszá-
 kolja a maga elvét, mint teszi ezt a kormány
 a maga hivatalnokaival?

Nagyon családok akkor Polgár ur, ha a
 barátját rovására is reményt táplálna ez iránt.
 Pauszsképen hozza fel azt is, hogy kö-
 zelőbb egy valaki, „azt mondják” pap volt,
 fenhangon szókolta: „hallgassuk ki az
 ellenjelölőt!” de ugyanakkor azt sugta: „El-
 len Csávolszki!” Midőn a nagy panasz fel-
 hozza, egyuttal ügyben, hogy ő, ha a romok
 közé temetnek is, azt kiáltán: „Eljen Deák
 Ferencz!”

Ugyan édes Polgár ur, nem veszi észre,
 hogy épen én esett abba a hibába, mi bopa-
 nasolt püspökeket, hogy t. i. tárelmetlen?
 Ha ön a romok alatt is Deákot éltetné, miért
 nem tiri hát el békével, ha egy szabad ember
 Csávolszkit élteti?

Igy gondolkozik a mezővári kerület deák-
 párti követjelölője!

Bizonny, mikor nyilt levelet elolvastuk, és
 Polgár urra gondoltunk, esztükbe jutott az ő
 diakkori kedves daluk:
 Cserebogár, sárca cserebogár!
 Erre nem rossz kadencia — Polgár.

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA

Regény három kötetben.
 Irta Schwarz Mária Zsófia.
 Első rész.
 (Folytatás.)

Néhány nap múlva a kis iskolaterem fe-
 ketéül volt bevonva, s gyertyák égtek ott.
 Toll asszony ravatalon fektött ott. A szelid ko-
 mely vonások a halálban még szelidebbé
 lettek.

Feketébe öltözve, mint egy anyának ha-
 lálakor, térdelt Soreza a ravatal mellett, s a
 halott kezét a magáiban tartotta. Kiszáradt
 szemekkel, de a melyekben a néma, kétségbe-
 eszté fájalom volt olvasható, szemlélte ezen
 vonásokat, melyek annyiszor, oly gyöngéden,
 oly szeretetteljesen mosolyogtak rá, nem fog-
 nak többé mosolyogni.

Soreza nem volt képes imádkozni. Csak
 egy gondolat, csak egy világs tudata volt az,
 hogy azon lény, ki nála az anya, az apa, a testvér he-
 lyét pótolta, — nincs többé, és hogy ő most

oly egyedül áll a világban, egyetlen szív nél-
 küli, kire támaszkodhatnék, kit szeretethetne.
 Toll asszony halála óta egyetlen egy
 óhajta volt Sorenának, s ez az volt, hogy
 őt a sírba követhesse.

A gróf Toll asszony halála után megje-
 lent Sorenának.

A meghaltak egy rokona, Soreza egyik
 unoka nővére Grüner örnagy névű vallála magára
 a temetés ügye rendezését, miután Toll ass-
 zony maga így rendelkezett a felől. A kis
 szony maga így rendelkezett a felől. A kis
 hagyták, mit maga után hagyott, épen elég
 volt temetési költségei fedezésére.

A téréplő Soreza mellett az a Grüner
 örnagy né állott most.

„Kedves Soreza, most távoznod kell,”
 mondá az örnagy né. „Az emberek, kik a né-
 mit meg akarják nézni, a folyosón várnak. Jer
 távozzunk.”

A mint Soreza mozdulatlanul maradt, az
 örnagy né Ida, türelmetlenül folytát:
 „En istenen, minő különös egy lény
 vagy te. Mióta némem meghalt, nem tettél
 egyebet a sírsánál, már pedig azt hiszem,
 hogy a holtestnél való örökös téréplésed csupa
 komédia. Ha csakugyan bánkódnál, fájdalma-
 nak lennének könyei, mint más emberé, —
 de így...”

„Ehez nem ért örnagy né asszony,” szá-
 kította őt félbe egy komoly hang.
 „Az örnagy né megfordult, s az öreg, kü-
 lönbösen nyers modoru E — orvost látta Sorenát
 részvevő tekintettel szemlélni.

„Az meglehet,” felelé Ida, s lekötözölög
 üdvözölte a kúrtizületben álló orvost. „Nem
 lenne szives orvos ur megmondani Sorenának,
 hogy most távoznia kell. Kegyed az egyetlen
 egy, ki hatalommal bír felette.”

„Igen, szives leszek, de nem a kegyed
 kedvéért, örnagy né, hanem Bencke kisasszony
 kedvéért. Kegyed fiatal rokona iránt sokkal
 kevesebb részvétet mutatott, mintsem az tekin-
 tettel lehetne kegyed óhajára.”

E — orvos Sorenához lépett, s mondá:
 „Most végy bucsut nevelő anyádótt gyer-
 meknek, mondj neki végistenhozádot, s aztán
 kövess engem. Valamit kell veled közölnem,
 a mit ő bizott reám.”

Az öreg orvos megismogatta a leány fej-
 tét és folytát:
 „Hosszu, hosszú viszontlátásig fogsz most
 istenhozádot mondani, mert hiszen csak majd
 a síron túl látandókat egymást iméit.”

Valami, a szokáshoz hasonló rázköd-
 tatta meg Soreza egész lényét, a mint a ha-
 lottra lehajolt s ajkát néhány percig annak

hídeg homlokán pihentette. A mint ismét fel-
 akart emelkedni, a soká visszatarított könyök
 kitörtek. Most volt a halálse: óta első ízben,
 hogy fájdalomtól kínzott kebelén könnytet
 vad zokogás és fájdalmas kiáltások közt ve-
 tette magát a holtestre, melyet a leggyöngé-
 debb nevekkel nevezett.

„Istenen, Soreza, mennyire érted a ki-
 fejlődést,” kiáltá Ida.

„Legyen olyan jó örnagy né asszony, s
 hagyjon el bennünket,” szökött közbe dr. E —
 aztán Idát kézen fogva, a következő szavakkal
 vezette az ajtóhoz:

„Hugának most ki kell sirnia magát, ha
 ugyan kegyed nagyobbra nem becsüli a halott
 baktársát és a koporsó beszélgetését, mint a
 fiatal leány egészségét és életét.”

Ha már valaki mert volna es elő lények
 kézilgy ajtó mutatói Grüner örnagy nének,
 bizonyosan ő is ugyan ezen szolgálatot tette
 volna az illetőknek.

Most azonban egy derék, kitünő orvos
 tette azt, kinek még azon érdeme is volt, hogy
 az örnagy né saját drága életét nehányszor meg-
 mentette már, s e miatt sok olat elszenvedett
 náki, a mit ugyan senkinek másnak elem
 tirt volna. Nem merne megdérteni azt, kinek

az ő nézete szerint élet és halál van kezében,
 s ezért készséggel engedelmesséket.

Ezután egy félórával az orvos és Soreza
 a halottas szobából a meghaltak volt hálószo-
 bájába léptek. Itt az orvos Soreza mellé lélt,
 s nyugodtan és komolyan kezdett vele be-
 szélgni.

„A megboldogult megkért engem, hogy
 vegyem ki ezen levelet iróasztalából,” kezdé az
 orvos, s egy levelet vett elő. „A mint ide hi-
 vattva tüstént megérkeztem, őt igen nagy vár-
 hányásban találtam, s láttam, hogy alig van
 a hány percze hátra, s hogy már kegyedért
 érte sem küldhet.

„Akkor megkért, hogy vegyem magamhoz
 ezen levelet, s azt tartam meg addig, míg
 kegyed elég nyugodt lesz arra, hogy azt elol-
 vashassa, s hogy ezt kegyednek csak négy-
 szem közt adjam át, mert annak tartalmát
 csak kegyednek kell megtudni. Azt hiszem,
 most eljött a kellő pillanat, s azért egy intéz-
 kedtem, hogy egyedül legyünk. Tökéletesen
 meg vagyok győződve, hogy milyhiely elolvas-
 ta levelet, nyugodtabb lesz.”

Felkelt, s megfogta Soreza kezét, mondá:
 (Folyt. következik.)

